

ZASADY OCENIANIA Z RELIGII DLA KLASY 3 LICEUM

opracowane na podstawie materiałów katechetycznych „W świecie” z serii „Drogi świadków Chrystusa”; podręcznik nr AZ-42-01/10-KR-6/13 do nauczania religii rzymskokatolickiej zgodny z programem nauczania nr AZ-4-01/10

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a. w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b. wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a. opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b. uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a. opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b. ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c. aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopełniające:

- a. opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b. wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c. wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostolskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania tej klasy,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

PRZEDMIOT OCENY	OCENA					
	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
1. Cytaty z Pisma Świętego. Modlitwy, pieśni	dokładna znajomość cytatu wraz ze znajomością źródła (np. Ewangelia św. Mateusza)	dokładna znajomość cytatów z lekcji	przytoczenie sensu cytatu własnymi słowami	niezbyt dokładna znajomość sensu cytatu	kojarzenia z treścią cytatu	brak jakiejkolwiek znajomości cytatów
2. Zeszyt przedmiotowy (zeszyt ćwiczeń)	-wszystkie tematy -zapisy -prace domowe -staranne pismo -własne materiały -ilustracje itp.	-starannie prowadzony -wszystkie tematy i notatki -prace domowe	-zeszyt staranny -luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów)	-zeszyt czytelny -braki notatek, prac domowych (do 40% tematów)	-pismo niestaranne -liczne luki w zapisach (do 70% tematów)	-brak zeszytu
3. Prace domowe	-staranne wykonanie -treści wskazujące na poszukiwania w różnych materiałach -dużo własnej inwencji -twórcze	-merytorycznie zgodne z - omawianym na lekcji materiałem -staranne -czytelne -rzeczowe	-wskazują na zrozumienie tematu -niezbyt twórcze	-powiązane z tematem -niestaranne	-widać próby wykonania pracy -na temat	-praca nie na temat -brak rzeczowości w pracy -brak pracy
4. Testy i sprawdziany	-wszystkie polecenia wykonane poprawnie -rozwiązane też zadanie dodatkowe	-75% spełnionych wymagań podstawowych (łatwe, praktyczne, przydatne życiowo, niezbędne) -75% spełnionych wymagań rozszerzających (bardzo trudne i trudne, teoretyczne, naukowe)	-75% zadań podstawowych -50% wymagań rozszerzających	-75% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych (bardzo łatwe i łatwe, niezbędne w dalszej edukacji)	-50% wiedzy z zakresu wymagań podstawowych	-poniżej 30% odpowiedzi dotyczących wiedzy podstawowej
5. Odpowiedzi ustne	-wiadomości zawarte w podręczniku i zeszycie - uzupełnione wiedzą spoza programu -wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język -używanie pojęć	-wiadomości z podręcznika i zeszytu prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem -odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych	-wyuczone na pamięć wiadomości -uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami -potrzebna pomoc nauczyciela	-wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć -odpowiedź niestaranna -częste pytania naprowadzające	-słabe wiązanie faktów i wiadomości -chaos myślowy i słowny -odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy	-brak odpowiedzi lub odpowiedzi świadczące o braku wiadomości rzeczowych

					-dużo pytań pomocniczych	
--	--	--	--	--	-----------------------------	--

Rozdział I POWOŁA- NIE	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
	Uczeń: - wyjaśnia, w jakim celu Pan Bóg powołuje ludzi; - charakteryzuje obecność chrześcijanina we współczesnym świecie; - charakteryzuje służbę wynikającą z różnorodności sakramentów w służbie wspólnoty; - podaje przykłady sytuacji z życia ludzi wskazujące na to, że chrześcijanie liczą się w swoim życiu z Panem Bogiem; - wyjaśnia dlaczego takie, a nie inne przedmioty wybieramy na egzamin maturalny.	Uczeń: - na podstawie życiorysu św. Ignacego Loyoli definiuje pojęcie „powołanie”; - analizuje fragmenty Listu do Diogneta; - wie w czym wyraża się obecność Pana Boga w życiu chrześcijanina; - charakteryzuje sposoby realizowania życiowego powołania w Kościele.	Uczeń: - analizuje tekst biblijny (1 Sm 16, 1-13) metodą Västeras; - wyjaśnia związek życia chrześcijańskiego z ostatecznym celem człowieka; - uzasadnia ważność sakramentów małżeństwa i święceń dla realizacji chrześcijańskiego powołania; - uzasadnia, że wolność jest podstawą życiowego powołania chrześcijan.	Uczeń: - uzasadnia, że chrzest jest źródłem powołania chrześcijańskiego; - uzasadnia konieczność dojrzałej religijności dla życia chrześcijańskiego; - wyjaśnia, w jaki sposób sakramenty w służbie wspólnoty pomagają chrześcijaninowi w kształtowaniu dorosłości; - uzasadnia potrzebę różnorodności życiowych powołań w Kościele.
Rozdział II MAŁŻEŃ- STWO	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
	Uczeń: - wyjaśnia religijny charakter małżeństwa; - wyjaśnia dlaczego związki homoseksualne budzą kontrowersje; - definiuje małżeństwo jako sakrament; - wie, że obrazem miłości małżeńskiej jest miłość Pana Boga do ludzi; - wie, że dar wiary zobowiązuje do coraz głębszego	Uczeń: - interpretuje tekst biblijny Mt 19, 1-9; - charakteryzuje „godność kobiety” i „godność mężczyzny”; - wymienia cechy sakramentalnego małżeństwa; - wyjaśnia poszczególne elementy przysięgi małżeńskiej; - uzasadnia potrzebę korzystania z sakramentów Kościoła w kształtowaniu	Uczeń: - uzasadnia podstawy jedności i nierozdzielności małżeństwa; - wymienia, jakie racje chrześcijanin bierze pod uwagę przy poszanowaniu godności kobiety i mężczyzny; - interpretuje małżeństwo jako przymierze; - uzasadnia potrzebę zwrotu: „Tak mi dopomóż, Panie Boże wszechmogący, w Trójcy Jedyny, i wszyscy święci”; -	Uczeń: - przedstawia swoje propozycje jak powinno według niego wyglądać przygotowanie chrześcijan do małżeństwa; - uzasadnia konieczność rozróżniania godności kobiety i mężczyzny; - interpretuje słowa przysięgi małżeńskiej w kontekście przymierza Pana Boga z ludźmi; - wyjaśnia związek zachodzący między naturalną

	poznawania Pana Boga i życia według Jego woli; - wie, że dla katolików podstawową etyczną normą postępowania jest miłość; - wie, że Kościół wierzy, że normy etyczne, do których zobowiązuje, nie pochodzą od niego samego, lecz są ustanowione przez Stwórcę.	więzi małżeńskiej; - wymienia obszary życia małżeńskiego, do których odnosi się katolicka etyka małżeńska.	charakteryzuje postawę chrześcijańskich małżonków w przestrzeni emocjonalnej, poznawczej i dążeńiowej; - uzasadnia, dlaczego Kościół sprzeciwia się rozwodom, antykoncepcji i aborcji oraz technikom, które powodują oddzielenie rodzicielstwa od miłosnego aktu dwojga osób i poczęcia dziecka.	więzią małżeńską i sakramentami; - wyjaśnia, jak Kościół rozumie planowanie urodzeń.
Rozdział III RODZINA	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
	Uczeń: - wyjaśnia biblijne znaczenie rodziny; - uzasadnia konieczność troski o więzi rodzinne; - wyjaśnia, jakie znaczenie dla relacji rodzinnych mają więzi między rodzeństwem; - wymienia przykłady macierzyństwa i ojcostwa przedstawione w literaturze; - definiuje pojęcie procesu wychowania; - wyjaśnia znaczenie wychowania religijnego; - definiuje pojęcie naturalne planowanie rodziny; - wyjaśnia, jak Kościół wspiera rodzinę w radzeniu sobie z zagrożeniami; - uzasadnia, że rodzina jest wartością.	Uczeń: - w grupie interpretuje perykopę Łk 1, 57-66 metodą analizy strukturalnej; - charakteryzuje relacje w rodzinie w kategoriach więzi; - uzasadnia, że chrześcijanin ma obowiązek kształtowania właściwych więzi między rodzeństwem; - wyjaśnia, że rodzicielstwo jest powołaniem; - pracując w grupie przyporządkowuje działania rodziców sprzyjające rozwojowi dziecka do poszczególnych sfer rozwoju: fizycznego, umysłowego, moralnego; - wyjaśnia, dlaczego Kościół promuje naturalne planowanie rodziny; - wyjaśnia co oznacza, że życie religijne chroni rodzinę przed zagrożeniami; - uzasadnia,	Uczeń: - wie, które wartości tradycyjnej rodziny żydowskiej są ważne dla współczesnej rodziny chrześcijańskiej; - wypowiada się twórczo w dyskusji na temat „Na ile ode mnie zależą właściwe więzi w rodzinie”; - uzasadnia, że przyjmowanie sakramentów służy rozwojowi więzi z rodzeństwem; - uzasadnia, że macierzyństwo i ojcostwo są wzajemnie się uzupełniającymi formami rodzicielstwa; - wyjaśnia podstawy wychowania chrześcijańskiego; - uzasadnia wartość naturalnego planowania rodziny; - uzasadnia, że niezrozumienie istoty małżeństwa i rodziny jest zagrożeniem dla jej funkcjonowania; - uzasadnia, że chrześcijańscy	Uczeń: - interpretuje związki zachodzące w rodzinie i te łączące Chrystusa z Kościołem; - przedstawia swoje propozycje jak pomóc rodzeństwu przeżywającemu kryzys wiary; - interpretuje rodzicielstwo w kontekście związków człowieka z Bogiem; - uzasadnia, że rodzice mają niezbywalne prawo i obowiązek wychowania dziecka; - wyjaśnia znaczenie naturalnego planowania rodziny dla kształtowania więzi małżeńskiej; - wyjaśnia, jak Kościół pomaga rodzinom, które nie mogą korzystać z sakramentów świętych; - interpretuje rodzinę jako wspólnotę będącą obrazem miłości Boga.

		dłaczego Kościół popiera adopcję.	małżonkowie, zmagający się z problemem niepłodności, nie mogą dążyć do posiadania dziecka „za wszelką cenę”.	
Rozdział IV DOMOWY KOŚCIÓŁ	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
	Uczeń: - wyjaśnia, że życie religijne należy do istoty życia rodzinnego; - uzasadnia, że rytm życia rodziny chrześcijańskiej jest związany z rokiem liturgicznym; - podaje przykłady różnego nastawienia rodzin chrześcijańskich do sakramentów Kościoła; - analizuje tekst dotyczący sposobów i motywów zaangażowania się ludzi w życie społeczności parafialnej; - charakteryzuje funkcje rodziny w aspekcie życia chrześcijańskiego; - uzasadnia, że miłość jest podstawą życia rodziny chrześcijańskiej; - charakteryzuje praktyki kultu Serca Pana Jezusa.	Uczeń: - interpretuje tekst biblijny Łk 2, 41-52; - interpretuje świąteczne zwyczaje w kontekście historii zbawienia; - uzasadnia potrzebę udziału rodziny w życiu sakramentalnym; - wyjaśnia rolę parafii w kształtowaniu dojrzałości rodziny; - interpretuje tekst biblijny Łk 2, 41-52 w kontekście funkcji rodziny chrześcijańskiej; - wyjaśnia, co to znaczy, że słowo Boże pomaga budować chrześcijańską rodzinę; - uzasadnia potrzebę zawierzenia rodziny Sercu Pana Jezusa.	Uczeń: - wie, że scena odnalezienia Jezusa w świątyni daje nadzieję, że jedynie Pan Bóg może wypełnić najgłębsze tęsknoty człowieka; - wyjaśnia, co to znaczy, że rodzina chrześcijańska jest „domowym sanktuarium”; - wyjaśnia, dlaczego sakramenty umacniają więzi rodzinne; - uzasadnia potrzebę istnienia wspólnoty parafialnej dla życia rodzinnego; - uzasadnia, że chrześcijaństwo wspiera rodzinę w spełnianiu jej funkcji; - wykonuje projekt „herbu”, który będzie wyrażał jego zamiśl założenia rodziny zbudowanej na sakramencie małżeństwa; - wykonuje projekt „pamiętki” zawierzenia rodziny Sercu Pana Jezusa.	Uczeń: - uzasadnia znaczenie życia religijnego dla kształtowania więzi rodzinnych; - podaje przykłady świątecznych tradycji, jakie chciałby kontynuować lub wprowadzić do swojej rodziny; - charakteryzuje związki łączące życie sakramentalne rodziny z codziennością; - uzasadnia potrzebę zaangażowania się członków rodziny w życie parafialne; - wyjaśnia w jaki sposób aktualnie jego rówieśnicy uczestniczą w wypełnianiu funkcji chrześcijańskich pełnionych przez rodzinę; - interpretuje Dekalog w kontekście życia rodzinnego; - interpretuje funkcje rodziny w kontekście kultu Serca Pana Jezusa.
Rozdział V O MAŁŻEŃS- TWIE I	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra i celująca
	Uczeń: - na podstawie tekstu biblijnego Ef 4, 22-32 wyjaśnia pojęcia: „nowe życie”, „bałwochwalstwo”, „gniewajcie się, ale nie	Uczeń: - uzasadnia, że źródłem „nowego życia” jest związek z Jezusem Chrystusem; - charakteryzuje warunki budowania własnej tożsamości; - uzasadnia	Uczeń: - uzasadnia potrzebę respektowania zasad „nowego życia” w życiu chrześcijańskim; - interpretuje pojęcie „być sobą” w kontekście „nowego życia”; -	Uczeń: - przygotowuje artykuł prasowy pod tytułem: Nowe życie uwzględniając analizę tekstu biblijnego Ef 4, 22-32 i wyjaśnione pojęcia; - uzasadnia niebezpieczeństwo

RODZINIE CHRZEŚCI- JAŃSKIEJ	grzeszcie”; - wyjaśnia pojęcie „być sobą”; - wymienia funkcje narzeczeństwa; - opisuje jak ludzie obchodzą walentynki i dlaczego; - uzasadnia powiedzenie: „Nie szukaj kogoś, z kim możesz żyć, ale kogoś, bez kogo nie możesz żyć”; - wie jakie błędy ludzie najczęściej popełniają, decydując się na małżeństwo; - próbuje zdefiniować pojęcie „miłości”.	potrzebę akceptowania siebie; - wyjaśnia, dlaczego Kościół zobowiązuje narzeczonych do życia w czystości przez zachowanie wstrzemięźliwości seksualnej; - uzasadnia, że źródłem dojrzałej miłości chrześcijanina jest miłość Boga do człowieka; - wyjaśnia pojęcie „zgoda małżeńska”; - interpretuje miłość małżeńską w kontekście miłości Boga do ludzi; - wyjaśnia, dlaczego chrześcijanie uznają Boga za źródło prawdziwej miłości.	wyjaśnia dlaczego młodzi ludzie mimo niesprzyjającej atmosfery wokół małżeństwa tak podkreślają doniosłość zaręczyn; - na podstawie lektury biblijnego Hymnu o miłości ilustruje cechy dojrzałej miłości; - wymienia przeszkody uniemożliwiające zawarcie małżeństwa; - charakteryzuje związki pomiędzy podmiotami miłości, na które wskazuje przykazanie miłości;	ideologii gender dla kształtowania własnej tożsamości; - uzasadnia, że narzeczeństwo nie jest małżeństwem; - interpretuje cechy dojrzałej miłości w kontekście obchodów walentynek; - opracowuje w grupie zasady wyboru współmałżonka; - interpretuje miłość małżeńską i rodzinną w kontekście przykazania miłości.
Rozdział VI DROGI ŚWIADKÓW CHRYSTUS A	Ocena dopuszczająca Uczeń: - uzasadnia konieczność składania świadectwa wiary przez chrześcijan; - uzasadnia, że Kościół wspomaga człowieka w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania egzystencjalne; - wymienia przykładowe zarzuty wobec chrześcijaństwa; - wie, czemu służą „karty” ogłaszane przez różnego rodzaju organizacje krajowe - na podstawie wybranych hagiografii wyjaśnia, co zdecydowało, że tych ludzi nazywamy świętymi. czy międzynarodowe;	Ocena dostateczna Uczeń: - interpretuje biblijne metafory odnoszące się do świadectwa wiary; - w grupie przygotowuje kolaż na wybrany temat dotyczący pytania egzystencjalnego lub Kościoła; - wyjaśnia wkład chrześcijaństwa w rozumienie ludzkiej egzystencji; - uzasadnia słuszność stanowiska Kościoła w obronie rodziny; - wyjaśnia, czym różni się dobre życie od życia świętego.	Ocena dobra Uczeń: - wyjaśnia znaczenie świadectwa wiary dla rozwoju królestwa Bożego w świecie; - wyjaśnia potrzebę przynależności do Kościoła; - uzasadnia aktualność chrześcijaństwa dla ludzkiego życia; - interpretuje problemy współczesnej rodziny w świetle Ewangelii; - uzasadnia, że chrzest jest „bramą” świętości.	Ocena bardzo dobra i celująca Uczeń: - prezentuje współczesne metafory pomagające zrozumieć rolę chrześcijan we współczesnym świecie; - uzasadnia, że Kościół jest potrzebny młodemu dorosłemu; - wyjaśnia potrzebę poznawania religii dla kształtowania własnej dorosłości; - w grupie redaguje wybrane zagadnienie z <i>Karty rodziny chrześcijańskiej we współczesnym świecie</i>; - uzasadnia niewystarczalność dobrego życia bez więzi z Panem Bogiem.

--	--	--	--	--